COACŢIONAREA DUALITĂŢII UMANE

Praga, 22 martie 1911

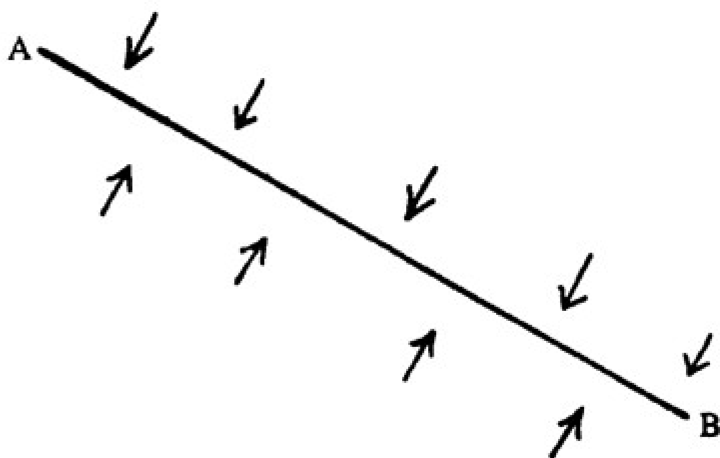
Aceste prime trei conferinţe – incluzând-o şi pe cea de azi – sunt destinate să ne orienteze în general asupra a ceea ce trebuie luat în considerare pentru viaţă, pentru fiinţa omului. Din această cauză sunt prezentate mai întâi câteva idei şi notiuni importante, care datorită faptului că expunerile mai detaliate abia trebuie să urmeze, „plutesc", într-un anumit sens, „în aer". Este mai bine însă să avem la început o vedere de ansamblu, să abordăm omul în sens ocult, pentru a include în ceea ce considerăm a fi, la început, ipotetic, ceea ce ne apar a fi motivele mai profunde.

Ieri, la sfârşitul conferinţei, am spus că, prin anumite exerciţii sufleteşti, prin concentrarea puternică a sentimentelor şi ideilor, omul poate face să răsară în conştienţa sa o viaţă diferită de viaţa lui obişnuită. În viaţa de veghe avem o relaţie normală între nerv şi sânge. În mod schematic, s-ar putea spune că ceea ce se petrece în nerv se înscrie pe tăbliţa sângelui. Prin exerciţii sufleteşti se ajunge la a pune nervul într-o asemenea tensiune, încât activitatea lui nu mai pătrunde în sânge, ci este respinsă în căile nervoase. Întrucât sângele este unealta Eului, un om, care, prin concentrarea simţirii şi gândurilor, şi-a eliberat sistemul nervos de căile sangvine se simte străin faţă de fiinţa lui obişnuită, scos din sine. Se simte ca şi cum şi-ar sta sieşi în faţă, şi nu mai poate spune „acesta sunt eu", ci „acesta eşti tu", căci se simte ca un străin faţă de personalitatea sa care trăieşte în lumea fizică. Dacă înţelegem câtuşi de puţin care este condiţia vieţii unui astfel de om, devenit clarvăzător într-un anumit fel, îţi spui că el se simte atunci ca şi cum o entitate superioară ar pătrunde în viaţa sa sufletească. Este un cu totul alt sentiment decât cel pe care îl ai atunci când eşti în faţa lumii obişnuite. Când te afli în prezenţa lumii înconjurătoare te simţi străin faţă de fiinţele şi lucrurile lumii exterioare – animale, plante şi aşa mai departe –, te simţi trăind undeva lângă ele şi în afara lor. Se ştie că atunci când ai în faţă o floare gândeşti: Floarea este acolo şi eu sunt aici. Altceva simţi atunci când te urci

în lumea spirituală în felul descris, smulgându-ţi sistemul nervos, ridicându-te din Eul tău. Acum nu mai simţi că ai în faţă o fiinţă străină; este ca şi cum cealaltă fiinţă intră în tine şi te-ai simţi una cu ea. Este îngăduit să spunem că clarvăzătorul învaţă să cunoască lumea spirituală prin observarea avansată a acelei lumi spirituale de care suntem legati, şi care ajunge la noi, în parte, prin sistemul nervos, chiar dacă în viaţa normală ea ni se revelează mai întâi pe calea ocolită a impresiilor senzoriale. Aceasta este lumea spirituală despre care, în starea sa de conştienţă normală, omul nu ştie nimic la început. Este aceeaşi lume care se înscrie, totuşi, pe tăbliţa sângelui nostru, adică în Eul nostru. Putem spune că la baza a tot ce ne înconjoară în lumea exterioară există o lume spirituală. O vedem ca printr-un văl, ţesut de înseşi impresiile noastre senzoriale. În conştienţa normală, orizontul Eului se întinde până la acest văl şi nu vedem lumea spirituală care este în spatele lui. Dar în momentul în care ne eliberăm de Eul nostru, impresiile senzoriale se sting, nu le mai avem, ne ridicăm pentru a vieţui într-o lume spirituală. Este aceeaşi lume spirituală care se găseşte în spatele impresiilor senzoriale, lume cu care ne unim atunci când scoatem sistemul nervos din organismul obişnuit sangvin.
Prin aceste consideraţii am urmărit viaţa omului, aşa cum este ea excitată din afară şi cum acţionează prin nervi şi sânge. Ieri v-am atras atenţia asupra faptului că, în viaţa interioară organică, fizică a omului, putem vedea ceva asemănător cu o lume exterioară comprimată în ficat, vezica biliară şi splină. Din această cauză, putem spune că, aşa cum sângele străbate creierul, în partea de sus a organismului – unde intră în contact cu lumea exterioară –, şi aceasta se întâmplă deoarece impresiile senzoriale acţionează asupra creierului, tot aşa, circulând prin corp, sângele intră în legătură cu organele interne, dintre care am luat în considerare în primul rând ficatul, vezica biliară şi splina. Dacă în aceste organe sângele nu vine în contact cu o lume exterioară, este din cauză că ele nu se deschid spre exterior, ca organele de simţ, ci sunt închise înăuntru, sunt acoperite din toate părţile, în aşa fel încât nu desfăşoară decât o viaţă interioară. Ficatul, splina, bila

pot acţiona asupra sângelui în funcţie de propria lor natură. Ele nu primesc impresii exterioare, ca urechea sau ochiul, şi nu pot, aşadar, nici să transmită sângelui informaţii venite din afară; îşi pot exprima doar propria natură, în acţiunile lor asupra sângelui. Când contemplăm lumea interioară, în care parcă se află comprimată o lume exterioară, putem să spunem: Aici acţionează o lume exterioară interiorizată asupra sângelui, dacă poate acţiona.

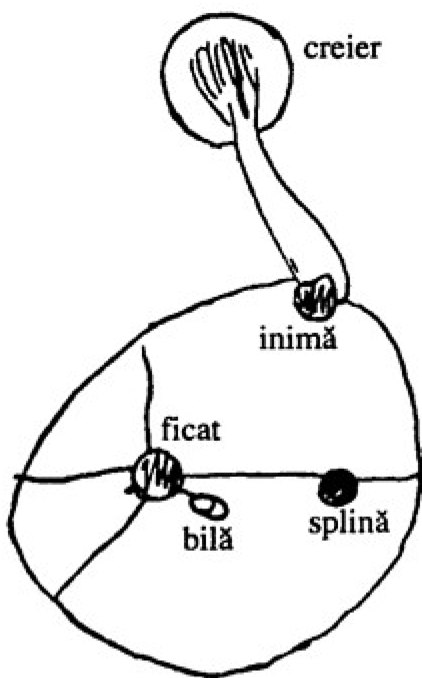
Să

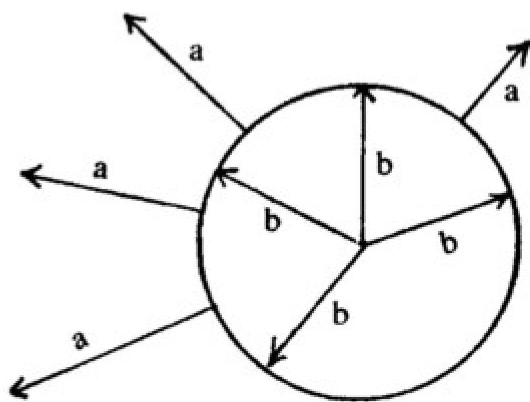
desenăm o linie AB care să reprezinte cele două părţi ale sângelui. Să reprezentăm ca fiind interiorizat tot ceea ce vine, într-un fel oarecare, din afară, şi pătrunde până în sânge, înscriindu-se pe una din părţile lui. Să reprezentăm apoi ceea ce vine din partea cealaltă, din interior, şi se înscrie pe cealaltă parte a sângelui. Dacă vrem să exprimăm lucrurile mai putin schematic, putem spune că organele senzoriale îşi înscriu informaţiile în sângele care străbate capul omului şi că activitatea creierului îl transformă aşa cum îl transformă şi organele interne, la rândul lor. Căci aceste trei organe – splina, ficatul, bila – îşi înscriu activitatea în cealaltă parte a sângelui, care curge prin vasele lor. Sângele ar putea astfel primi în el radiaţia, activitatea organelor interioare şi – în calitate de

instrument al Eului – ar putea transmite până la Eu această expresie a organelor interioare, aşa cum în activitatea creierului este exprimat ceea ce vine din lumea înconjurătoare.

Pentru ca aceste acţiuni ale organelor asupra sângelui să aibă loc, trebuie să mai intervină ceva. Am spus deja că numai în interactiunea dintre sânge şi sistemul nervos există posibilitatea să se poată înscrie ceva în sânge, să se exercite o acţiune asupra sângelui. Dinspre interior – de asemenea – trebuie să se intercaleze ceva asemănător sistemului nervos, pentru ca sistemul „cosmic interior al omului" să poată actiona asupra sângelui. Trebuie ca „lumea interioară" să acţioneze mai întâi asupra unui sistem nervos, pentru ca actiunea lui să poată fi transmisă sângelui. Comparând partea superioară şi partea inferioară a organismului, suntem obligaţi să formulăm premisa existenţei unui sistem nervos intercalat între circulaţie şi organele interne, reprezentate prin ficat, splină şi bilă. Observaţia exterioară ne confirmă existenţa acestui element; este intercalat sistemul nervos vegetativ sau simpatic, care umple cavitatea trunchiului. Relaţiile lui cu lumea interioară şi circulaţia se aseamănă cu relaţiile pe care le are sistemul nervos central cu lumea exterioară şi cu viaţa omului – şi cu circulaţia. Sistemul neurovegetativ însoţeşte la început coloana vertebrală,

apoi se extinde şi străbate diferitele părti ale organismului. În cavitatea trunchiului, el prezintă formaţiuni reticulare – una dintre acestea este cunoscută sub numele popular de plex solar. Trebuie să ne aşteptăm ca sistemul vegetativ să se deosebească într-un anumit sens de celălalt sistem nervos. Ar fi interesant să ne întrebăm – chiar dacă aceasta serveşte ca o dovadă – cum ar putea fi structurat acest sistem neuro-vegetativ în comparaţie cu sistemul nervos central, dacă condiţiile ipotetice puse sunt satisfăcute. Aţi putea înţelege că, la fel cum sistemul nervos central trebuie să se deschidă faţă de ambianţa spaţială, sistemul nervos simpatic trebuie să aibă afinităţi pentru ceea ce este concentrat în organizarea interioară. Pentru ca supoziţiile noastre să fie corecte, aceste două sisteme nervoase sunt legate între ele, aşa cum s-ar comporta razele (a) care, plecând de la circumferinţa unui cerc, ar radia în toate direcţiile, cu cele (b) care pleacă din centru spre periferia cercului.

Aşadar, într-un anumit fel, ar trebui să avem aici un contrast între sistemul nervos central şi sistemul vegetativ. Acest contrast există în realitate; şi vedem că sunt multe lucruri pe care suntem în stare să le probăm. Dacă supoziţiile noastre sunt corecte, observaţia, experienţa trebuie să le confirme. Întoarcem privirea spre realitatea obiectivă şi vedem că observaţia confirmă premisele noastre. În timp ce sistemul vegetativ formează un fel de ganglioni, care sunt formaţiuni importante, şi în timp ce filetele nervoase care se detaşează din ei sunt fine şi puţin însemnate, comparativ

cu ganglionii, sistemul nervos central ne prezintă contrariul: fibrele nervoase sunt partea importantă, în timp ce ganglionii au o însemnătate secundară. Astfel, observaţia ne confirmă supoziţiile şi putem spune că din cele de mai sus reiese că sarcina sistemului neurovegetativ trebuie să fie de a înscrie pe tabla sângelui viaţa interioară a organismului, care se exprimă prin nutriţie şi termogeneză şi care se regăseşte în nervii simpatici, la fel cum se înscriu în sânge impresiile exterioare, prin intermediul sistemului nervos central. Astfel, sistemul vegetativ este intermediarul care aduce, pe cale ocolită, impresiile propriului nostru interior corporal la instrumentul Eului, sângele. Dar cum interiorul corpului nostru, la fel cu tot ceea ce este fizic, este construit pornind de la spirit, primim în Eul nostru, prin intermediul sistemului vegetativ, ceea ce lumea spirituală a comprimat în organele corespunzătoare ale cosmosului interior omenesc.

În mod uimitor, vedem încă o dată exprimându-se într-un mod foarte precis această dualitate omenească, de la care am pornit în consideraţiile noastre. Vedem lumea o dată în afară şi o dată înăuntru; de fiecare dată, această lume utilizează, pentru a acţiona, instrumentul unui sistem nervos. Vedem cum sângele este interpus între lumea exterioară şi lumea interioară şi cum se lasă înscris din două direcţii, ca o tablă, o dată din afară şi o dată dinăuntru. Am spus ieri – şi repet astăzi, pentru mai multă limpezime – că omul este în măsură să-şi elibereze nervii de acţiunea lor asupra sângelui în măsura în care ei conduc spre exterior. Să ne întrebăm acum dacă este posibil să se realizeze ceva asemănător şi în direcţia opusă. Vom înţelege mai târziu că într-adevăr există exerciţii sufleteşti care permit realizarea, în direcţia opusă, a aceleiaşi acţiuni, despre care am vorbit ieri şi astăzi. Dar există o diferenţă în ceea ce priveşte acţiunea spre interior. Ne putem separa sistemul nervos central de sânge prin exerciţii oculte, prin concentrarea gândirii şi a sentimentului. Prin exerciţii de concentrare dirijate spre interior (exprimate în denumirea de „viaţă mistică") putem intra atât de profund în noi, încât trebuie să ţinem

cont, în mod obligatoriu, de Eul nostru şi de instrumentul lui – sângele. Ştim că prin cufundarea mistică (în interior) – vom reveni mai târziu asupra acestor lucruri – plonjăm în propria noastră entitate divină, în propria spiritualitate, în măsura în care ea vieţuieşte într-un om. Această cufundare mistică nu este, la început, o ridicare din Eu, ci mai degrabă o coborâre în propriul Eu, o întărire, o intensificare a senzatiei Eului. Ne putem convinge de aceasta când intrăm în relaţie cu vechii mistici, făcând abstracţie de ceea ce spun actualii mistici. Misticii mai vechi – nu are importanţă să ştim dacă au o bază mai reală sau mai puţin reală – erau preocupati de a pătrunde în propriul lor Eu, făcând abstracţie de tot ce le oferea lumea exterioară, pentru a se elibera de toate impresiile exterioare şi pentru a se cufunda în întregime în ei înşişi. Întoarcerea în sine, această coborâre în propriul Eu, este, la început, ca o concentrare a întregii puteri şi energii a Eului în propriul organism. Ea actionează mai departe asupra întregii organizări umane, şi putem spune: Această coborâre interioară, această „cale mistică" propriu-zisă – în contrast cu calea macrocosmică – nu întrerupe relaţia sângelui cu nervul, ci îl leagă şi mai mult de nervi, de nervii vegetativi. Pe când prin procedeul descris ieri slăbim legătura dintre nerv şi sânge, prin coborârea mistică în noi înşine întărim legătura dintre sânge şi sistemul neurovegetativ. Aceasta este replica fiziologică opusă, făcând să aflueze mai mult sânge spre sistemul neurovegetativ, în timp ce prin celălalt procedeu, prin care se urmăreşte atingerea lumii spirituale, se suprimă legătura dintre nerv şi sânge. Deci, prin coborârea mistică lăsăm o amprentă sangvină în sistemul neurovegetativ.

Să facem deocamdată abstracţie de ceea ce se întâmplă atunci când intri în tine însuţi, astfel încât nu te desprinzi de Eu, ci, din contră, pătrunzi în Eul tău însoţit de calităţile tale mai puţin bune: atunci când ieşi din Eul tău, îl laşi în urma ta, cu toate calităţile mai puţin bune. Dar când te afunzi în Eul tău nu eşti sigur la început că nu împingi aceste calităţi rele în acest Eu devenit mai energic. Cu alte cuvinte, tot ceea ce în domeniul pasionalului este sânge este împins în sistemul neurovegetativ. Dar să

admitem că am mai putea face abstracţie încă un moment de acest lucru, şi să spunem: Înainte de a ajunge la o astfel de cufundare mistică în el însuşi misticul a avut o grijă deosebită să atenueze din ce în ce mai mult aceste calităţi rele, astfel încât în locul egoismului au apărut sentimente altruiste, dezvoltând în sine compasiune pentru toate fiinţele, paralizând tendinţa de a face speculaţii asupra lui însuşi, prin dezvoltarea compasiunii pentru toate fiinţele. Admiţând că omul s-ar fi pregătit suficient pentru a coborî în interiorul său, el îşi duce cu sine şi Eul, prin intermediul sângelui, în lumea sa interioară. Atunci se întâmplă ceva, şi anume acest sistem neurovegetativ interior, despre care omul nu ştie nimic prin conştienta normală, se revarsă în conştienţa Eului său. El începe să ştie că există ceva în sinea sa care îi poate revela cunoştinţe despre lume în mod asemănător cu celălalt sistem nervos, care îi revelează lumea exterioară. Aşadar, omul coboară în sine şi îşi conştientizează în oarecare măsură sistemul neurovegetativ. Şi aşa cum lumea înconjurătoare poate fi cunoscută prin intermediul sistemului nervos central, acum îl întâmpină lumea interioară care s-a constituit aici. Şi aşa cum noi nu vedem nervul – căci nimeni nu-şi poate vedea nervul optic – ci ceea ce trebuie perceput prin nervi, adică lumea exterioară care pătrunde în conştienţa noastră, tot astfel, în coborârea mistică, în conştienţă nu pătrund mai întâi nervii interiori, care nu sunt perceputi, căci omul conştientizează numai că are în aceştia un instrument prin intermediul căruia poate privi în interiorul său. Se întâmplă însă un lucru: capacităţii de cunoaştere a omului, devenită clarvăzătoare spre interior, îi apare lumea interioară. Aşa cum lumea exterioară se desfăşoară în faţa privirilor noastre fără să devenim conştienţi de existenţa nervilor, la fel şi sistemul vegetativ nu intră în conştienţă, ci lumea interioară este cea care ni se înfăţişează. Numai că această lume interioară care pătrunde în conştienţa noastră suntem noi înşine, ca persoane fizice.

Trebuie să vă spun că un gânditor materialist ar putea fi cuprins de oroare la gândul că îşi poate vedea organismul

dinăuntru. El ar putea însă gândi şi astfel: Văd şi ceva corect în faptul că atunci când devin clarvăzător prin sistemul meu neurovegetativ îmi văd ficatul, vezica biliară, splina. Acesta este un adevăr! Cred că nu este cu totul probabil, dar se poate totuşi întâmpla. Dar lucrurile nu stau chiar aşa. De fapt, omul îşi vede din afară ficatul, bila, splina, la fel cum vede şi celelalte obiecte exterioare. În viaţa de toate zilele, trebuie să ne examinăm organismul prin simţuri, prin nervii noştri. Ceea ce cunoaşteti prin anatomia şi fiziologia obişnuită – şi anume ceea ce numim ficat, vezică biliară, splină – sunt organe văzute din exterior, prin intermediul sistemului nervos, al creierului şi al măduvei spinării. Le vedeţi din exterior, aşa cum vedeţi toate celelalte lucruri. Dar cu totul alta este situaţia când poţi deveni clarvăzător şi când priveşti spre interior prin intermediul sistemului neurovegetativ sau simpatic. Vezi lucrurile pentru care clarvăzătorii tuturor timpurilor au ales nume atât de ciudate, pe care vi le-am citat în conferinţa a doua.

Sistemul nervos central prezintă organele în Maya, iluzia exterioară. Aspectul lor exterior nu le dezvăluie importanţa interioară esenţială. În realitate se vede cu totul altceva atunci când lumea interioară poate fi urmărită din cealaltă parte, adică cu ochiul clarvăzător întors spre interior. Se conştientizează astfel din ce în ce mai bine de ce clarvăzătorii tuturor timpurilor au pus în relaţie activitatea splinei cu cea a lui Saturn, activitatea ficatului cu cea a lui Jupiter şi cea a bilei cu activitatea lui Marte. Ceea ce se vede astfel în propriul interior este, de fapt, cu totul diferit de ceea ce poate oferi privirea exterioară. Se conştientizează aici că, în organe interioare limitate, te afli în faţa unor enclave ale lumii exterioare. Astfel devine clar ceva ce trebuie să ne servească drept exemplu pentru acest mod de a ajunge la cunoaştere. Vedem cum această lume a cunoaşterii, care conduce deasupra observaţiei obişnuite, trebuie să se aplice, de asemenea, vietii organismului. Te poti convinge, de exemplu, că splina este un organ extrem de important. El apare contemplării interioare ca şi cum nu ar fi alcătuit din substanţă exterioară, carnală, şi, dacă este îngăduită

expresia, deşi ea nu poate să redea decât aproximativ realitatea, splina se prezintă ca un corp ceresc luminos în miniatură, cu o viaţă interioară foarte complicată. V-am atras ieri atenţia asupra faptului că splina – văzută din afară – poate fi descrisă ca un ţesut foarte vascularizat, având incluşi corpusculii albi despre care am vorbit. Plecând de la o astfel de examinare exterioară, se poate spune că sângele care se răspândeşte în interiorul splinei trece prin ea ca printr-o sită. Dar, dacă se observă splina dinăuntru, ea apare în primul rând ca un organ care are o mişcare interioară ritmică, datorită diverselor forţe pe care le-am mentionat. Referindu-ne la un asemenea organ, ne convingem că ritmul are o importanţă enormă. Putem avea un fel de presentiment al importanţei ritmului în existenţa generală a lumii atunci când recunoaştem în mod exterior ritmul în pulsul sangvin. Îl recunoaştem însă aici, din exterior, şi tot dinspre exterior îl putem urmări raportat de asemenea la splină. Este destul de uşor să-l urmărim exact, şi îi putem căuta confirmarea prin observaţia exterioară. Pentru privirea clarvăzătoare întoarsă spre interior, toate modificările splinei, care se petrec ca într-un corp luminos, există pentru a-i imprima un anumit ritm în viaţă. Acest ritm al splinei diferă considerabil de alte ritmuri pe care le percepem în viaţă: este mult mai putin regulat decât celelalte, despre care vom mai vorbi. Acest lucru se întâmplă pentru că splina este în vecinătatea aparatului digestiv şi are de-a face cu el. Mă veţi înţelege dacă veţi da atenţie uniformităţii ritmului sângelui uman, care trebuie să fie cât se poate de regulat pentru ca viaţa să se poată menţine într-o formă concretă. Dar există şi un alt ritm, şi acesta este mai puţin regulat, deşi ar fi de dorit ca el să devină din ce în ce mai regulat, printr-o autoeducare a omului, în primul rând a copilului: este vorba despre ritmul ingurgitării hranei şi a apei. Un om cât de cât ordonat ia mesele la ore fixe, şi prin aceasta se supune unui anumit ritm. Dar se poate şi să nu ţinem seama de acest obicei; din păcate, aşa este. Se întreţine lăcomia unor copii, cărora li se dă să mănânce în momentul când cer, făcându-se abstracţie de orice ritmuri. Nici adulţii nu menţin un ritm corect în ceea

ce priveşte băutul şi mâncatul – nu trebuie să luăm totuşi aceste învăţăminte într-un mod pedant, căci viaţa modernă nu le face posibile întotdeauna. Se ştie de multă vreme cât de neregulat se înfulecă hrana şi cât de neregulat se bea. Aceste obiceiuri nu trebuie deci blamate, ci doar menţionate. Ceea ce realizăm într-un mod atât de deficitar din punct de vedere al ritmului trebuie să fie reglementat treptat, pentru a se putea integra în ritmul regulat al organismului nostru. Iregularitatea cea mai mare trebuie eliminată. Dar se poate întâmpla ca o persoană care şi-a făcut un obicei din a-şi lua micul dejun la ora opt şi prânzul la două să fie nevoită să meargă la un bun prieten, unde, dintr-o lăudabilă politeţe, i se impune să servească ceva între mese. Astfel, ritmul organismului său este considerabil deranjat, printr-o acţiune precisă. În acest caz trebuie să existe un organ care să întărească ceea ce este regulat în aportul alimentar şi care să slăbească ceea ce se introduce în mod neregulat, pentru a echilibra neregularitatea cea mai importantă. Astfel, la trecerea alimentelor în ritmul sangvin se impune să existe inserat un organ care echilibrează iregularitatea hrănirii, prin raportare la regularitatea necesară a ritmului sangvin. Şi acest organ este splina! Putem ajunge astfel la anumite procese ritmice obţinând pentru splină cu rol de coordonator pentru reglarea neregularităţilor din tractul digestiv, pentru ca ele să devină regularităţi în circulaţia sângelui. În cursul anilor de studiu, de exemplu, ar fi fatal ca ingestia neregulată a alimentelor să-şi poată prelungi acţiunea până în sânge. Trebuie realizat un echilibru printr-un „şoc de retur", „şoc de întoarcere". Sângele nu trebuie încărcat decât până la limita lui de toleranţă. Aceasta este sarcina splinei, inserată în circulaţie, iradiindu-şi acţiunea ritmicizantă în întreg organismul uman. Prin observaţia exterioară, prin cercetarea fiziologică, este foarte greu să descoperi rolul splinei, pe care îl observă ochiul devenit clarvăzător spre înăuntru. Şi pentru cercetarea exterioară reiese că splina prezintă un anumit ritm: volumul său creşte în orele de după ingestia unui prânz copios şi revine la dimensiunile normale după

un oarecare timp. Pentru cercetările fiziologice exterioare este foarte greu să se stabilească sarcina splinei.
Găsiţi aici o expansiune şi o retracţie ale acestui organ. Dacă sunteţi conştienţi de faptul că organismul nu este suma organelor sale - aşa cum este descris adesea -, ci că toate aceste organe trimit cele mai discrete acţiuni ale lor în toate părţile organisinului, vă veţi putea reprezenta şi că mişcările ritmice ale splinei, dependente însă de lumea exterioară, şi anume, declanşate de ingestia hranei, pot acţiona în sensul echilibrării în întregul organism. Acesta este numai unul din modurile în care acţionează splina. Este imposibil să le enumerăm pe toate. Pentru că nu toată lumea poate deveni clarvăzătoare, ar fi extrem de interesant dacă aceste lucruri ar fi acceptate de către fiziologia exterioară ca „idee exterioară"; de exemplu: Aş vrea să-mi reprezint că rezultatele investigării prin clarvedere nu sunt atât de false pe cât se presupune atât de des şi să cercetez ceea ce poate verifica fiziologia exterioară, dacă afirmaţiile ocultiştilor pot fi confirmate prin observare exterioară.
Într-un anumit sens, ceea ce am exprimat acum este o astfel de confirmare. Este fapt demonstrat că dilatarea şi contracţia splinei, datorate structurii sale interioare, sunt o manifestare regulată, doar că, deoarece urmează după luarea mesei, ele depind de aportul alimentar exterior. Astfel, pe de o parte, splina este dependentă de tubul digestiv, deci de voinţa omului şi, pe de altă parte, ea este un organ dependent de sânge, care limitează şi refuză acest arbitrar, readucându-l la ritm. Ea remodelează – ca să spunem aşa – omul, conform cu entitatea sa. Această remodelare trebuie să fie continuă, neobosită, pentru ca sângele, instrument principal al acestei entităţi, să-şi poată exercita corect acţiunea, în ritmul sângelui său. În măsura în care este purtător al sângelui său, omul trebuie să fie izolat în el însuşi de ceea ce se întâmplă în mod neregulat în lumea exterioară, dar care se încorporează totuşi în om, deoarece de acolo îşi ia hrana. Este vorba, aşadar, de o izolare, de obţinerea unei independenţe faţă de exterior. Orice individualizare, orice independenţă a unei entităţi este caracterizată de către

ocultism drept „saturniană", drept ceva care apare sub influenţa lui Saturn. Aceasta este „ideea primordială" a lui Saturn: dintr-o anumită lume se izolează, se individualizează o fiinţă, pentru a putea dezvolta o regularitate în ea însăşi, prin ea însăşi. Astăzi vreau să fac abstracţie de faptul că astronomia actuală consideră că planetele transsaturniene Uranus şi Neptun aparţin şi ele sistemului nostru solar. Pentru ocultişti însă forţele care izolează şi individualizează sistemul nostru planetar de restul cosmosului sunt forţele saturniene. Saturn este considerat, aşadar, drept planeta extremă a sistemului. Când se reprezintă astfel sistemul solar se înţelege, în general, că în interiorul orbitei lui Saturn sistemul nostru îşi poate urma propriile lui legi şi poate deveni independent – deoarece se sustrage într-un anumit fel lumii înconjurătoare şi forţelor care o guvernează. Bazaţi pe aceste date, ocultiştii tuturor timpurilor au observat că în forţele saturniene se află ceea ce închide în sine sistemul nostru planetar, ceea ce îi permite să-şi dezvolte propriul ritm, care nu este cel al lumii exterioare lui.
Într-un anume sens, splina face acelaşi lucru în interiorul organismului nostru, unde nu avem de-a face la început cu o separare de întreaga lume exterioară, ci numai de mediul ambiant, în măsura în care acesta conţine alimentele necesare organismului, ale căror acţiuni le trimitem noi înşine în interiorul nostru. Primul organ pe care-l întâlnim şi care tratează tot ceea ce este exterior în mod asemănător cu forţele lui Saturn, care tratează tot ceea ce este în interiorul orbitei lui în cadrul sistemului solar, este splina. Forţele splinei izolează circulaţia noastră sangvină de toate influenţele exterioare, îi conferă un ritm regulat, o transformă într-un sistem care-şi poate avea propriul ritm.
Chiar dacă nu suntem încă foarte aproape, ne apropiem totuşi de motivele, încă în mare parte exterioare, care deternună alegerea unor astfel de nume de către ocultist. El nu leagă numele referitoare la planete numai de corpurile planetare. La început, aceste nume, când au fost formulate în şcolile ocultismului, nu au fost aplicate exclusiv planetelor - numele lui Saturn, de exemplu, a fost

utilizat pentru a denumi forţa care exclude lumea exterioară dintr-un sistem care se modelează ritmic în sine. Pentru dezvoltarea generală a lumii, există un dezavantaj în faptul că un sistem se închide în sine şi se modelează în mod regulat, ritmic. Ocultiştii s-au ocupat putin de acest incovenient. Este uşor de înţeles că, în lume, toate forţele au o relaţie internă între ele, că se influenţează reciproc. Atunci când o lume, fie ea un sistem planetar sau aparatul circulator al omului, este desprinsă din întreaga ambianţă, înseamnă că – într-un fel propriu – ea violează legile exterioare, se răzvrăteşte împotriva lor, se modifică, îşi creează propriile-i legi interioare, un ritm propriu. Vom vedea cum acest lucru poate fi raportat şi la om – deşi, din cele expuse în această conferinţă, trebuie să ne fie clar că este o binefacere pentru om că îşi menţine acest ritm interior saturnian creat prin intermediul splinei. Dar vom vedea că omului i se poate aplica principiul conform căruia o fiinţă – om sau planetă –, prin recluziune în sine, intră în contradicţie cu lumea înconjurătoare. Este o contradicţie creată între mediul înconjurător şi interiorul entităţii în cauză. Această contradicţie nu poate fi compensată – o dată apărută – decât dacă ritmul interior dat s-a adaptat, în întregime, ritmului exterior. Acest lucru este, de asemenea, aplicabil la om – dar, cum deja am spus, omul ar trebui să se adapteze iregularităţii. Cu toate acestea vom vedea că lucrurile stau altfel. După ce a fost individualizat, ritmul interior trebuie să înfrunte din nou lumea exterioară şi să se modeleze în întregime după aceasta; adică entitatea care s-a constituit şi care lucrează independent trebuie să se adapteze lumii, să devină ca aceasta. Cu alte cuvinte, tot ceea ce se individualizează prin activitatea lui Saturn este obligat, prin însăşi această activitate saturniană, să se distrugă din nou. „Saturn sau Cronos, îşi devorează proprii copii" – aşa spun miturile. Vedeti deci un acord perfect între ideea ocultă, care se exprimă în numele Cronos sau Saturn, şi mitul care spune acelaşi lucru în faptul simbolic „Saturn îşi devorează copiii".

Am putea, desigur, lăsa aceste idei să acţioneze asupra noastră: atunci când le lăsăm să acţioneze în număr din ce în ce mai mare, ele interacţionează şi treptat nu mai este posibil să se afirme în mod uşuratic – cum se face adesea: Unele spirite fanteziste visează că în vechile mituri şi legende sunt cuprinse adevăruri adânci. Dacă auzi două, trei sau zece asemenea „analogii" – şi, încă mai mult, aşa cum sunt ele oferite de literatură într-un mod cu totul exterior –, te poţi desigur împotrivi afirmaţiei că miturile şi legendele conţin adevăruri mult mai adânci decât datele observaţiei ştiinţifice exterioare. Dacă însă laşi să acţioneze în mod repetat asupră-ţi asemenea exemple şi conştientizezi apoi că prin suma întregii simţiri şi gândiri a oamenilor şi a popoarelor se confirmă faptul că în reprezentările în imagini de pe întregul Pământ, la o examinare mai atentă şi o abordare plină de iubire a legendelor şi miturilor, s-ar putea observa metamorfozări ale unor înţelepciuni profunde, atunci s-ar putea înţelege de ce ocultiştii au dreptate să spună că a înţeles cu adevărat legendele şi miturile cel care a pătruns în natura umană, prin fiziologie ocultă. Mai mult decât orice ştiinţă exterioară, numele găsite în mituri, legende, tradiţii ascund ele însele adesea mai multă fiziologie adevărată. Când oamenii vor putea fundamenta câtă fiziologie este conţinută în nume ca cele ale lui Cain şi Abel, de exemplu, şi în cele ale descendeniilor lor, în acele timpuri când numele aveau un sens interior şi când ele erau impregnate de fiziologie, de cunoaşterea interioară a înţelepciunii de viaţă umană, atunci oamenii vor resimti un respect imens, o puternică veneraţie pentru tot ceea ce înţelepţii au pus în imagini, de-a lungul istoriei, pentru ca sufletul să poată percepe legătura lor cu lumea spirituală prin aceste imagini, acolo unde nu putea să se ridice în lumile spirituale prin înţelepciune. Atunci oamenii vor elimina cu totul expresia care joacă un rol prea mare în existenţa noastră: Cât am progresat! , prin care se înţelege adesea: Cât de mult am eliminat vechile expresii-metafore ale înţelepciunii primordiale! Aceste lucruri sunt eliminate şi te afunzi cu o dragoste profundă în evoluţia umanitătii, în diverse epoci. Căci ceea ce fundamentează

în mod fiziologic clarvăzătorul cu ochiul lăuntric deschis ca natură interioară a organelor umane se exprimă în aceste imagini în aşa fel încât miturile şi legendele conţin parcă originea umană. Căci, pentru a putea exprima în imagini acest admirabil proces, faptul că lumile s-au comprimat în organe ale omului, au cristalizat împreună în cursul unor interminabile intervale de timp, pentru a putea deveni ceea ce determină în noi, ca, de exemplu, splina, un ritm interior, sau ca ficatul şi bila, despre care vom vorbi mâine, trebuie să avem presentimentul a ceea ce se poate afla plecând de la organizarea internă a omului prin ştiinţa ocultă. Aceste organe sunt născute din lumea înconjurătoare, ca un microcosmos din macrocosmos. Privim la această naştere, pe de o parte, prin ştiinţa ocultă, iar pe de alta vedem că în mituri şi legende este conţinut un fel de presentiment al acestor formaţiuni şi că, din această cauză, au dreptate acei ocultişti care găsesc un sens în mituri şi legende când acestea sunt fundamentate fiziologic.

Astăzi a trebuit să menţionăm asemenea lucruri, întrucât aceasta ne poate ajuta să ne însuşim veneraţia despre care am vorbit în prima conferinţă. Atunci când vom utiliza acest mod de abordare, făcând abstracţie de imaginile diferitelor popoare, şi vom urmări indicaţiile directe pe care ni le oferă o profundă explorare a conţinutului spiritual şi al organelor umane, ni se va dezvălui ce miracol este este organismul. În prezentul ciclu de conferinţe vom încerca să luminăm interiorul acestei entităti: organismul uman.